

OBSAH :

POLITIKA :

Lisabonský zákon a tlačová zmluva:
útok na slobodnú spoločnosť Ondrej Dostál

ŠTUDENTSKÁ ESEJ 2007 :

Globálne otepľovanie – pravda
a spoločenské mýty Pavol Minárik

PŔODOHOSPODÁRSTVO :

Dá sa zabrániť korupcii na pozemkovom
fonde? Radovan Kazda

GLOSA :

Prilyby na vaše hlavy!
Dušan Sloboda

LISABONSKÝ ZÁKON A TLAČOVÁ ZMLUVA: ÚTOK NA SLOBODNÚ SPOLOČNOSŤ Ondrej Dostál

Príbeh Lisabonskej zmluvy a tlačového zákona sa osudovo preplietli. Snaha opozície brániť slobodu tlače je chvályhodná. Jej konštrukcia bola založená na požiadavke zmeniť problematický návrh tlačového zákona a hrozbe, že ak sa tak nestane, opozícia zablokuje ratifikáciu Lisabonskej zmluvy, na ktorú bola potrebná ústavná väčšina a teda aj hlasy prinajmenšom časti opozičných poslancov.

Keď je niekto (v tomto prípade SDKÚ a SMK) ochotný obetovať niečo, na čom mu záleží (ratifikáciu Lisabonskej zmluvy), v mene presadenia niečoho iného, čo považuje za principiálne dôležité (sloboda tlače) a navyše nie pre seba (politici), ale pre niekoho iného (médiá), obvykle si to zaslúži rešpekt a uznanie. V lisabonsko-tlačovej konštrukcii však bola od začiatku zabudovaná systémová chyba. A to, že sa zrútila ako domček z kariet, to len potvrdzuje. Národná rada 24 hodín po schválení tlačového zákona bez akceptovania čo i len jedného opozičného pozmeňovacieho návrhu vyslovila aj hlasmi poslancov SMK súhlas s Lisabonskou zmluvou. Je to však len detail. Pre SDKÚ a KDĤ iste nepríjemný a deprimujúci, pre dôveryhodnosť a povest' SMK ako spoľahlivého partnera zničujúci, ale rozhodne nie na celej kauze podstatný.

Vládna koalícia totiž mala v bitke o Lisabon od začiatku strategickú prevahu. Ratifikáciu zmluvy v slovenskom parlamente odmietalo len KDĤ a jeho štyria bývalí poslanci zakladajúci KDS, ktorí napokon ako jediní proti ratifikácii v NR SR aj reálne hlasovali. SDKÚ a SMK Lisabonskú zmluvu podporovali a nemohli si dovoliť ju neschváliť. Vládnej koalícii úplne stačilo zachovať pokoj a rozvahu a chýbajúce hlasy by sa medzi poslancami opozície skôr či neskôr našli. Keď nie v apríli, tak v máji. Keď nie v máji, tak v septembri alebo decembri. A opozícia by potom musela hľadať zdôvodnenie, prečo v rozpore s pôvodnými deklaráciami prestala

blokovať Lisabonskú zmluvu, keď tlačový zákon bol schválený aj s ňou kritizovanými ustanoveniami, platí a nič sa na ňom nemenilo. SDKÚ by mohla byť SMK vlastne vďačná, že ju porušením opozičnej „tlačovej zmluvy“ potreby hľadania takejto výhovorky zbavila a vzala celú hanbu na seba.

Odmysliac od nedomyšlených taktických aspektov, lisabonsko-tlačová konštrukcia nie je v poriadku ani z vecného hľadiska. Bola by, keby Lisabonská zmluva bola pre Slovensko naozaj tým dobrom, ktorého upretie môže byť hrozbou brániacou inému zlu. Lisabonská zmluva však Slovensku nič dobré neprináša. Jej negatívne dôsledky nie sú o nič menšie, ba svojím spôsobom dokonca ešte závažnejšie ako negatíva tlačového zákona.

Zápas o tlačový zákon sa neskončil. Jeho súladom s Ústavou SR sa takmer určite bude zaoberať Ústavný súd SR. Médiá môžu skúsiť odmietnuť neopodstatnené žiadosti politikov o odpoveď zasahujúce do ich práv nad ústavný rámec a brániť sa na súdoch, potom na ústavnom súde a nakoniec na Európskom súde pre ľudské práva. A koniec koncov – tlačový zákon s právom na odpoveď sa stal jedným zo symbolov Ficovej vlády a keď tá raz skončí (a o tom, že raz skončí, netreba napriek súčasným preferenciám SMER-u pochybovať), skončí aj právo na odpoveď v dnešnej podobe. Možno dokonca predpokladať, že to bude jedna z prvých vecí, ktorá bude zmenená v rámci vyrovnávania sa s érou ficoizmu.

Negatívne dôsledky Lisabonskej zmluvy budú mať zrejme oveľa dlhšie trvanie ako právo na odpoveď v slovenskej legislatíve. A tie dôsledky nie sú z hľadiska zachovania princípov slobodnej spoločnosti na Slovensku menej závažné ako právo na odpoveď: centralizácia EÚ, presun ďalších kompetencií do Bruselu, nahrádzanie konsenzuálneho rozhodovania väčšinovým hlasovaním, posilňovanie inštitúcií EÚ a tým moci eurobyro-

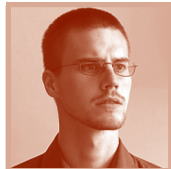
kratov na úkor demokraticky konštituovaných legitímnych orgánov národných štátov, rozširovanie eurosocialistických tendencií cez Chartu základných práv a regulovanie ďalších a ďalších oblastí nášho života.

A keď raz Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, stane sa z nej Lisabonský zákon. Tak ako Zmluva o Ústave pre Európu bola síce svojou formou zmluvou, ale svojím obsahom ústavou, tak i jej kozmeticky upravené lisabonské mimikry bude nielen zmluvou, ale aj zákonom. Zákomom, ktorý bude platiť aj na Slovensku, ale na rozdiel od iných zákonov ho nebude možné zmeniť na základe vôle slovenských občanov prejavenej prostredníctvom parlamentných volieb.

Vyššie uvedené v žiadnom prípade nemá byť bagatelizáciou dôsledkov tlačového zákona. Právo na odpoveď v schválenej forme prekračuje medze prijateľné pre slobodnú spoločnosť a môže sa stať efektívnym nástrojom obmedzovania slobody prejavu. A slobodnú spoločnosť si bez slobody prejavu a slobodných médií nemožno ani predstaviť.

Navyše tlačový zákon nemožno vnímať bez kontextu. Bez celkove konfrontačného prístupu súčasnej vládnej garnitúry k médiám. Bez sústredného tlaku na ovládnutie verejnoprávných médií. Bez opakovaného nerešpektovania zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Parlament sa práve zaoberá novelou infozákona z dielne ministerstva spravodlivosti. Návrh síce zatiaľ rieši iba prístup ľudí so zrakovým postihnutím k informáciám, otvára však infozákon a tým aj možnosť obmedzenia prístupu k informáciám prostredníctvom poslaneckých pozmeňujúcich návrhov. Za normálnych pomerov by sa asi zatiaľ nebolo potrebné návrhom čiastkovej úpravy infozákona znepokojovať. Keď však majú v parlamente väčšinu nepriatel'ia slobodnej spoločnosti, treba sa mať na pozore. Po slobode prejavu je ohrozené právo na informácie.

Autor je riaditeľ KI.

GLOBÁLNE OTEPLŔOVANIE – PRAVDA A SPOLOČENSKÉ MÝTY /Prečo Al Gore nemal dostať Nobelovu cenu?/ Pavol Minárik

V ekonomickej sfére pôsobuje určitý čin alebo zvyk, určitá inštitúcia alebo určitý zákon nielen iba jeden, avšak celú sériu účinkov. Len prvý z týchto účinkov je bezprostredný – zjavuje sa simultánne so svojou príčinou; len tento účinok je viditeľný. Ostatné účinky sa zjavujú len postupne; nie sú viditeľné. Máme veľké šťastie, ak sme schopní predvídať ich.

Frédéric Bastiat

Globálne otepľovanie sa stalo súčasťou verejného diskurzu. Pravda a mýty splynuli a dali vzniknúť verejnej mienke o tomto probléme. Z verejnej mienky potom plynie tlak na riešenie. Riešenie by malo byť účinné, rýchle a jednoduché. Davy chcú všetko a hneď. To je ideálna pôda pre totalitné zmyšľanie každého druhu. Nemôže nás preto prekvapiť, akým smerom sa verejná diskusia uberá.

Rýchle a jednoduché riešenia majú jeden základný problém. Tým sú nezamýšľané dôsledky, ktoré nie sú viditeľné. Máme šťastie, pokiaľ sa nám podarí ich predvídať. Najprv sa o to však musíme snažiť. V tejto eseji sa krátko zamyslím nad problémom globálneho otepľovania. Pokúsime sa identifikovať podstatu tohto problému a jeho fundamentálne riešenie. Tým je sloboda, ktorá vedie k mieru a prosperite. Ak pochopíme, aká je skutočná cesta k mieru, pochopíme aj hlboký omyl pri udelení minuloročnej Nobelovej ceny za mier.

Globálne otepľovanie: o čom to je?

Globálne otepľovanie sa stalo pojmom, ktorý netreba vysvetľovať. Tak sa aspoň momentálne javí verejná diskusia o tomto probléme. Každý predsa vie, o čo ide. Každý vie, že je to problém. A každý vie, že ho musíme nejakou formou riešiť. Podstatu problému netreba vysvetľovať. Možno občas ponúknuť zopár ilustračných záberov ľadového medveďa na plávajúcej kryhe alebo mesta zničeného hurikánom. Podstata však musí byť všetkým jasná.

Príčina globálneho otepľovania je podobne zjavná. Minimálne od uvedenia filmového trháku „An Inconvenient Truth“ nemôže mať nikto pochybnosti. Veď ak existuje medzi dvoma veličinami korelácia, napríklad medzi teplotou a množstvom oxidu uhličitého v atmosfére, musí medzi nimi existovať aj kauzálny vzťah. Al Gore nám to predsa vysvetlil. Globálne otepľovanie je spôsobené zvyšovaním množstva oxidu uhličitého. A môžu za to samozrejme ľudia.

Je to pravda alebo mýtus? V „slušnej spoločnosti“ by ste túto otázku nemali položiť. Spochybňovať všeobecne prijímané „skutočnosti“ je politicky neekorektné. Navyše hľadáním pravdy by ste mohli náhodou dospieť k odlišnému záveru a vyslúžiť si nálepku extrémistu, popierača či inak spoločensky neprijateľného človeka. V konečnom dôsledku pravda nebude až tak podstatná. Pokiaľ sa politické rozhodnutia budú prijímať

podľa spoločenských mýtov, hľadanie pravdy je skôr extravagantnou záľubou.

Globálne otepľovanie vraj poškodzuje prírodu. To je závažný dôvod zaoberať sa týmto problémom. Najprv si však musíme ujasniť, prečo treba prírodu chrániť pred zmenami. Presnejšie povedané, prečo ju treba chrániť pred niektorými zmenami. Nikto asi nechce, aby ľudia prestali obrábať pôdu a vrátili sa k jaskynnému životu. Aký zásah do pôvodného usporiadania prírody je teda prípustný a ktorý je už poškodením?

Ktorýsi z antických filozofov povedal, že človek je mierou všetkých vecí. Predbehol tak o mnoho storočí modernú ekonómiu, ktorá odvodzuje hodnotu vecí z užitočnosti pre človeka. Hodnota prírody neexistuje sama o sebe. Jestvuje len hodnota prírody ako životného prostredia pre človeka. Ľudia si musia zvoliť optimálnu kombináciu zásahov do prírody a zachovania jej pôvodného stavu.

Ak pochopíme, aká je skutočná cesta k mieru, pochopíme aj hlboký omyl pri udelení minuloročnej Nobelovej ceny za mier. Aké riešenie ponúka Al Gore a jeho stúpenci? Ich riešením je vládna regulácia, obmedzovanie slobody, donútenie a nadvláda nad ľuďmi.

Spoločenský problém globálneho otepľovania nie je otázkou prírodných vied.

Otázkou nie je, či sa atmosféra otepľuje alebo nie. Otázkou nie je ani podiel ľudskej činnosti na tomto otepľovaní. Spor o globálne otepľovanie je sporom medzi rôznymi preferenciami. Na jednej strane stoja ľudia s väčšou preferenciou (neporušenej) prírody. Na druhej strane sú ľudia, ktorí preferujú rôzne iné hodnoty.

Sloboda znamená mier a blahobyt

Ak správne definujeme globálne otepľovanie ako spoločenský problém, musíme na jeho analýzu použiť nástroje spoločenských vied. Najvhodnejšie sa javia ekonómia a právo. Zmyslom týchto vied je skúmať z rôznych aspektov spolužitia v ľudskej spoločnosti a formulovať pravidlá, podľa ktorých sa ľudia v spoločnosti správajú.

Základným problémom ľudstva je vzácnosť. Je len málo situácií v živote, keď človek nemusí čeliť voľbe medzi rôznymi využitiami určitého zdroja. Vzácny je napokon aj samotný ľudský život, každý má k dispozícii len určitý počet rokov. Na druhej strane vidíme, že ľudské potreby sú neobmedzené. Ľudia sa preto nevyhnutne musia dostávať do konfliktov. Pri globálnom otepľovaní

vidíme presne tento problém. Rôzni ľudia majú rôznu predstavu o tom, ako využiť vzácnu zemskú atmosféru.

Odpoveď na problém vzácnosti sa snaží dať ekonómia a právo. Ekonómia formuluje pravidlá, podľa ktorých môžu ľudia vo svete vzácnosti dosiahnuť maximálny možný blahobyt. Právo zase poskytuje pravidlá na riešenie konfliktov medzi ľuďmi. Spoločne tak ekonómia a právo vo vzájomnej symbióze vytvárajú rámec inštitúcií, ktoré umožňujú ľuďom žijúcim v spoločnosti dosiahnuť mier a prosperitu.

Problém spoločného užívania prírodných zdrojov je známy ľuďom už od čias Aristotela. Ľudia sa najmenej starajú o to, čo je spoločné. Ekonómia to nazývajú tragédia obcej pastviny. Na spoločnej pastvine budú ľudia páť dobytok, až kým ju úplne nespasú. Vo voľnom mori budú rybári chytať ryby, až kým ich všetky nevylovia. K zemskej atmosfére sa budú ľudia správať podobným spôsobom. Ak je globálne otepľovanie naozaj dôsledkom využívania atmosféry ľuďmi, musíme riešiť otázku voľného prístupu k tomuto zdroju.

Riešenie tragédie obcej pastviny spočíva v definovaní vlastníckych práv. Každý vlastník totiž využíva svoj majetok tak, aby maximalizoval jeho hodnotu. K spoločnému majetku sa ľudia správajú bezohľadne, ale k svojim veciam sa každý správa ohľaduplne. Samozrejme, nie vždy je výhodné vymedziť vlastnícke práva. Niekedy to môže byť príliš nákladné. V takom prípade sa musíme zmieriť s tým, že ľudia budú užívať nejaký zdroj spoločne a navzájom si pri tom spôsobovať istú ujmu. Takáto ujma bude však určite nižšia ako náklady na vymedzenie vlastníckych práv.

Al Gore a mier?

Alternatívou slobody je donútenie. Donútenie znamená trvalý konflikt a konflikt je opakom mieru. Podobne zlá ekonómia, teda taká, do ktorej sú vkladane hodnotové súdy, nevedie k prosperite, ale k chudobe. Keď hodnotíme politické návrhy riešenia problému globálneho otepľovania – alebo akéhokoľvek iného problému – musíme toto mať na pamäti.

Aké riešenie ponúka Al Gore a jeho stúpenci? Ich riešením je vládna regulácia, obmedzovanie slobody, donútenie a nadvláda nad ľuďmi. Ako inak možno dosiahnuť ambiciózne plány na znížovanie emisií oxidu uhličitého než zásahom do slobodných rozhodnutí ľudí, čo budú vyrábať a ako to budú vyrábať. Al Gore a ďalší ponúkajú namiesto slobodnej spoločnosti víziu spoločnosti priateľskej k prírode.

Existuje však len jediná alternatíva k slobodnej spoločnosti, a tou je totalitný režim. Ak existuje iná najvyššia hodnota pri vytváraní spoločenských pravidiel než je ľudský život, sloboda a súkromné vlastníctvo, spoločnosť sa dostáva na šikmú plochu. Nezáleží na tom, či je tou hodnotou rovnosť,

blahobyt, národ, rasa alebo ochrana prírody. Ak sloboda môže byť legitímne potláčaná v záujme vyššieho cieľa, tak sloboda potlačaná bude.

Al Gore, nositeľ Nobelovej ceny za mier za rok 2007
Zdroj: www.duh.de

Totalitné režimy vždy potrebovali nepriateľa. Niekedy to bol nepriateľ vonkajší, inokedy vnútorný. Stúpenci globálnych riešení globálneho otepľovania dotiahli túto potrebu nepriateľa ad absurdum. Nepriateľom je totiž človek ako taký. Človek, ktorý produkuje, človek, ktorý spotrebovávajú, človek, ktorý žije a pretvára svoju planétu. Všetci sú nepriateľmi všetkých a riešenie má byť v tom, že niektorí zbavia slobody ostatných.

Zaslúžil si Al Gore Nobelovu cenu za mier? Podľa oficiálneho zdôvodnenia ju dostal „za úsilie vybudovať a rozšíriť viac poznania o človekom vyvolanej zmene klímy, a položiť základy opatrení, ktoré sú potrebné na boj proti takejto zmene“. Inými slovami, stvoril problém, ktorý robí z ľudí nepriateľov ľudí. To rozhodne nemožno nazvať príspevkom k mie-

ru. Tiež vymyslel riešenie, ktoré spočíva v tom, že ľudia berú ľuďom slobodu. A ako vieme, donútenie je opakom mieru.

Záver

Problém globálneho otepľovania je spoločenským problémom. Je to problém odlišných preferencií, ktoré vedú ku konfliktu. Riešením, ktoré vedie k mieru a prosperite, je slobodná spolupráca ľudí v slobodnej spoločnosti. Alternatívou je totalitná vláda nad ľuďmi, donútenie a permanentný konflikt. Al Gore presadzuje druhú z uvedených možností. Ak je Nobelova cena za mier udelená človeku, ktorý presadzuje takéto rie-

Totalitné režimy vždy potrebovali nepriateľa. Niekedy to bol nepriateľ vonkajší, inokedy vnútorný. Stúpenci globálnych riešení globálneho otepľovania dotiahli túto potrebu nepriateľa ad absurdum. Nepriateľom je totiž človek ako taký. Ak si myslíme, že donútenie je cestou k mieru, máme ďaleko väčší problém ako globálne otepľovanie.

šenie, niečo je v našej spoločnosti zhnité. Ak si myslíme, že donútenie je cestou k mieru, máme ďaleko väčší problém ako globálne otepľovanie.

Použité zdroje:

Bastiat, Frédéric. *Co je vidět a co není vidět. Liberální institut, Praha 1998.*
Leoni, Bruno. *Právo a svoboda. Liberální institut, Praha 2007.*
Šíma, Josef. *Ekonomie a právo. VŠE – Oeconomica, Praha 2004.*
http://nobelprize.org/nobel_prizes/peace/laur_eates/2007/

Autor je študent Národohospodárskej fakulty Vysokej školy ekonomickej v Prahe.

Esej sa umiestnila na 1. mieste v rámci súťaže Študentská eseň 2007 na tému *Globálne otepľovanie – pravda a spoločenské mýty /Prečo Al Gore nemal dostať Nobelovu cenu?/, ktorú vyhlásil KI. Mediálnym partnerom súťaže bol týždenník .týždeň. Donorom súťaže bol Ing. Tibor Takáč, GEOPLÁN–Rožňava, s. r. o.*

Všetky ocenené eseje sú zverejnené na www.konzervativizmus.sk.

ŠTUDENSKÁ ESEJ
2007

DÁ SA ZABRÁNIŤ KORUPCII NA POZEMKOVOM FONDE? Radovan Kazda

Slovensko má dlhoročný, neriešený a veľmi vážny problém s rizikami korupcie a klientelizmu pri správe poľnohospodárskych pôd vo vlastníctve štátu (približne 6 % z poľnohospodárskych pôd v SR) a nakladaní s pôdami, ktorých vlastníci nie je známy (približne 18 %). Tieto úlohy má už od svojho založenia v roku 1991 v kompetencii Slovenský pozemkový fond (ďalej „fond“), ktorého spôsob rozhodovania sa odvtedy výrazne nezmenil. Dlhé roky bol fond považovaný za akúsi „prirôdenú“ politickú korisť víťazov volieb, avšak tabu o mechanizmoch rozhodovania na fonde bolo v ostatných mesiacoch porušené a stalo sa predmetom politického zápasu. O čo však v prípade fondu ide naozaj?

V prvej polovici apríla uplynul termín na zaslanie pripomienok k návrhu novely zákona o pozemkovom fonde, ktorá sa zameriava na zmenu mechanizmov kontroly hospodárenia fondu. V návrhu ministerstvo pôdohospodárstva síce uskutočňuje významný pozitívny krok smerom k zvýšeniu verejnej kontroly tým, že prikazuje zverejňovať obsah všetkých zmlúv fondu o prenájme a prevode majetku fondu, z hľadiska zvýšenia politickej kontroly však nie je ochotné presadiť vyváženosť kontroly fondu aspoň na úroveň pomerného zastúpenia politických strán a politických hnutí, za ktoré boli

poslanci zvolení do NR SR, v dozornom orgáne fondu. Z návrhu novely totiž vyplýva, že v jedenásťčlennej rade fondu nebudú mať zastúpenie viac ako dvaja nominanti opozície (šesť členov rady navrhuje vláda a piatich volí pomerným zastúpením síl národná rada).

Novela zákona však najmä nerieši najväčšiu príčinu vysokého rizika korupcie a klientelizmu v činnosti fondu, ktorá spočíva v súčasných pravidlách oceňovania pôd. Na základe nich sa uzatvárajú zmluvy o prenájme pôd, predaji štátnych pôd a odovzdávaní náhradných pozemkov v reštitúciách. Pravidlá oceňovania pôd sa opierajú najmä o hodnotenie produkčných charakteristík pôd podľa bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), na základe ktorých vzniká úradne stanovená cena. Tá je však mnohokrát niekoľkonásobne nižšia, ako je trhová cena a jej prípadné zvýšenie závisí len od rozhodnutia vysokých úradníkov fondu. Rozdiel medzi týmito cenami môže podľa našich odhadov každoročne činiť rádovo najmenej niekoľko stoviek miliónov korún, ktoré sú stratou príjmu pre rozpočet verejných financií a veľká časť z nich sa môže strácať v korupčnom reťazci.

Z tohto dôvodu je potrebné vytvoriť nový cenový systém, v ktorom sa cena pozemkov

a od nej odvíjaných sadzieb nájomného bude približovať k reálnym trhovým predpokladom, prinajmenšom na úroveň cien, ktoré sa v súčasnosti používajú pre výpočet sadzieb dane z pozemkov (tie sú taktiež „tabuľkové“, ale v priemere oveľa vyššie než podľa BPEJ, keďže zohľadňujú i polohovú rentu). V prípade predaja pozemkov je taktiež potrebné vo vyššej miere uplatňovať transparentnejšie metódy súťaže.

Komplexná a systémová reforma správy štátnych pozemkov a nakladania s pozemkami neznámych vlastníkov v dlhodobom časovom horizonte by preto mala smerovať k znižovaniu výmery štátom vlastnených pôd na úroveň, ktorá je potrebná pre zabezpečenie potrieb v striktno vymedzenom verejnom záujme, k štrukturálnej reforme nakladania s pozemkami neznámych vlastníkov (posúdeniu prevodu nakladania s týmito pozemkami na obce, avšak až po uskutočnení systémovej komunálnej reformy) a k zvýšeniu úsilia o identifikáciu vlastníckych práv k pozemkom neznámych vlastníkov v súlade s Ústavou SR (dokončenie registra obnovenej evidencie pozemkov, zverejňovanie a aktualizácia pôd nezistených vlastníkov, posúdenie prevodu vlastníctva pôd na iné aktíva).

Autor je analytik KI.

PRILBY NA VAŠE HLAVY!

Dušan Sloboda

Šikanovanie cyklistov zo strany štátu neskončilo minuloročným obmedzením ich pohybu v lesoch. Ministerstvo nášho najhlbšieho vnútra totiž zo svojich útrobov po dlhom a ťažkom spracovaní nakoniec predsa len vyvrhlo návrh zákona o pozemných komunikáciách. A ten v § 55 vraví nasledovne: „Cyklista je povinný počas jazdy na bicykli mimo obce chrániť si hlavu riadne upevnenou ochrannou prilbou. Ak je cyklistom osoba mladšia ako 15 rokov, táto povinnosť sa vzťahuje aj na jazdu v obci.“

V dôvodovej správe k návrhu zákona sa však nedozvieme, čo vedie našich úradníkov k ďalšiemu zbytočnému obmedzovaniu občana, jeho slobodného rozhodovania a osobnej zodpovednosti. Klúčová sa teda javí všeobecná zmienka o tom, že SR ako členská krajina EÚ pristúpila k odporúčaniam Európskej komisie týkajúcej sa dohľadu nad bezpečnosťou cestnej premávky. Cieľom tohto odporúčania je „znižovanie usmrtených osôb pri dopravných nehodách a za tým účelom bol vytýčený cieľ znížiť počet usmrtených pri dopravných nehodách v štátoch Európskej únie do roku 2010 o 50%.“ Inak povedané, štáty zosobnené v politikoch a bezmenných úradníkoch sa už nesažia starať sa nám len do privádzania detí (rozumej budúcich voličov) na svet a do ich výchovy. Dojemne sa snažia i o to, aby sme z tohto sveta neodchádzali usmrtení predčasne (mŕtvý daňovník nie je predsa na osoh), ba dokonca si už naplánovali i percentuálne, o koľko duší menej by sa, keď už sa inak nedá, smelo na cestách porúčať do roku 2010.

Je za naše zdravie a život zodpovedný štát? Sme len stádom, ktoré má majiteľovi prinášať isté benefity, a preto je pochopiteľné, že nás vo svojej

ohrade chráni, často i proti našej vôli? Je za život a zdravie našich detí zodpovedný štát? Súhlasíme s tým, aby sa táto „kompetencia“, hoci zjavne v protiklade s často deklarovaným princípom subsidiarity, preniesla z rodiny a rodičov na štát? Áno, deti nemusia vedieť dostatočne posúdiť riziká, zväčša nemajú možnosť kúpiť si samé cyklistickú prilbu a závisia od rozhodnutia a finančných možností svojich rodičov. Tak už to však v rodinách chodí, či sa to štátu, politikom a úradníkom páči alebo nie.

Bolo by pochopiteľné, ak by sa v prípade úrazu súvisiaceho s jazdou na bicykli zdravotné poisťovne zaujímali, či sa nešťastí nedalo predísť nosením cyklistickej prilby. A bolo by tiež pochopiteľné, ak by sa zdravotné poisťovne tiež rozhodli, že budú svojich poisťencov viesť k väčšej zodpovednosti za svoje zdravie i tým, že ich budú k noseniu cyklistickej prilby motivovať. Napríklad i výškou ich finančnej spoluúčasti za preplatenie liečby súvisiacej s úrazom, ktorý nemusel nastať. Ale prečo sa do týchto vzťahov mieša štát?

Celkom iste by Vám už i dnes nemalo cyklistov a rodičov malých cyklistov potvrdilo, že cyklistické prilby a iné ochranné prvky dennodenne používajú, hoci žiadny zákon túto povinnosť nestanovuje. Rozhodli sa tak slobodne a zodpovedne, sami, na základe vlastného zváženia možných pre a proti.

Takže: klapky z očí neskladať, zrovnať sa v ohrade, a prilby i na vaše hlavy!

Autor je analytik KI a cyklista. Vyhradzuje si právo osobne sa rozhodnúť o otázke nosenia či nenosenia cyklistickej prilby.

UDIALO SA:

1) Dňa 3. marca 2008 KI organizoval v Bratislave konferenciu na tému **Čo môže pri-niesť Slovensku členstvo v eurozóne?** S príspevkami vystúpili: Ivan Šramko, guvernér NBS, František Palko, štátny tajomník MF SR, Ján Oravec, prezident ZPS, Ján Tóth, hlavný ekonóm ING Bank a predseda KAN a Peter Gonda, ekonóm KI. Diskusiu moderoval Robert Žitňanský, redaktor týždenníka .týždeň. Viac na webstránke KI v sekcii KONFERENCIE.

2) Dňa 4. marca 2008 KI spolu s ďalšími subjektmi vyzval ministra školstva, aby stiahol návrh školského zákona z rokovania vlády, prepracoval ho a otvoril k nemu širokú verejnú diskusiu a aby zverejnil všetky materiály, týkajúce sa reformných zámerov. Výzvu môžete podporiť i Vy. Viac na webstránke KI v sekcii KI KOMENTUJE.

3) Dňa 5. marca 2008 prednášal Peter Gonda, ekonóm KI, na tému **Problémy európskej menovej integrácie (nielen) pre Slovensko** na medzinárodnej konferencii „Úloha práva v procese menovej sukcesie“, ktorá sa konala na Právnickej fakulte UK v Bratislave v dňoch 4. -6. marec 2008.

4) Dňa 14. marca 2008 Porota Ceny Dominika Tatarku a KI udelili **Cenu Dominika Tatarku za rok 2007** Jozefovi Jablonickému za knihu *Samizdat o disente* a Milanovi Lasi-covi za knihu *Bodka*. Viac na webstránke KI v sekcii CENA DOMINIKA TATARKU.

5) Dňa 17. marca 2008 KI v spolupráci so SKOI organizovali v Bratislave ďalšiu z cyklu

prednášok CEQLS. Na tému **Tretia cesta ako slepá ulička: francúzska skúsenosť** prednášal Pierre Garello, profesor ekonomie na Univer-sité Paul Cézanne Aix-Marseille. Viac, vrátane videozáznamu prednášky, nájdete na webstránke KI v sekcii KONFERENCIE.

6) Dňa 18. marca 2008 KI spoluorganizoval v Bratislave **protest proti násilnostiam v Tibete a za dodržiavanie ľudských práv v Číne**. Viac na webstránke KI v sekcii KI INFORMUJE.

7) Dňa 18. marca 2008 mal v Trnave Peter Gonda, ekonóm KI, prednášku s diskusiou na tému **Euro – ako nás ovplyvní jeho zavedenie?**, organizovanú SKOI.

8) Dňa 28. marca 2008 KI v rámci Iniciatívy za dobrý zákon o prístupe k informáciám podporil **výzvu proti okliešteniu zákona o slobodnom prístupe k informáciám** v parlamente. Podporte túto výzvu i Vy! Viac na webstránke KI v sekcii KI INFORMUJE.

9) Dňa 28. marca 2008 sa KI pridala k ďalším organizáciám, ktoré podporujú **protest novinárov proti vládnemu návrhu tlačového zákona**. Viac na webstránke KI v sekcii KI INFORMUJE.

10) V marci 2008 sa z okruhu ľudí KI v médiách nielen k aktuálnym témam vyjadrovali: Peter Zajac, Ondrej Dostál, Zuzana Humajová, Peter Gonda, Ivan Kuhn, František Šebej a Martin Kríž. Viac nájdete na www.konzervativizmus.sk v sekcii ČLÁNKY, KI KOMENTUJE, AUDIO/VIDEO KI a BLOGY.

PODPORTE NÁS

2% ASIGNÁCIA

DO 30.4.2008! :

Vážení priatelia, dovoľte nám, aby sme Vás oslovili s prosbou o venovanie Vašich 2% z dane z príjmu. V predchádzajúcich rokoch KI i vďaka Vašej podpore mohol realizovať viaceré aktivity.

I naďalej by sme radi pokračovali v množstve tradičných a overených aktivít, ktoré už poznáte, ako sú: organizovanie konzervatívnych klubov a konferencií, vydávanie Konzervatívnych listov, udeľovanie Ceny Dominika Tatarku, publikovanie štúdií, vydávanie publikácií a ďalšie.

Podporte tieto i ďalšie pripravované aktivity KI a pomôžte spolu s nami presadiť naše názory na riešenie problémov v spoločnosti.

STAŇTE SA PODPOROVATEĽOM KONZERVATÍVNEHO INŠTITÚTU M. R. ŠTEFÁNKA!

Budeme radi, ak nám vyjadríte podporu i touto cestou. Všetky potrebné informácie o postupe a spôsobe darovania 2% z dane nájdete na webstránke KI.

Vopred Vám ďakujeme za Vašu podporu!

Váš Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika